కూలిన గలిపేడలు

కౌంవలో స్నానంచేసి ఇంటికి వచ్చే సరికి లక్ష్మి వాకిట్లో నిలుచుని కనిపించింది. ఆమెను పలకరించకుండానే వాసు దేవరాంపు లోపలికి వెళ్ళిపోయాడు అక్కడ గుండ చూసి చూడనట్టు తన పని ముగించుకొని బయట నిండే!

'నాన్నమ్మ మిమ్మల్నెందుకో పిలిచారమ్మాంది' అని చెప్పి వెళ్ళిపోయింది

బట్టలు వేసుకొని వాసు సరిసమ్మగారింటికి వెళ్ళాడు.

అవిడ హాల్లోనే ఎదురై, లోపలికి తీసుకవెళ్ళి కుర్చీ వేసింది

"మధ్యాన్నం ఇక్కడికి రావడానికి వచ్చియ్యాలి కాదు నువ్వు"

తలెత్తి "ఊఁ అన్నాడు అప్పుడే లోపలినించి వచ్చిన లక్ష్మి, నాన్నమ్మ భుజాలమీద తీసుకుని వాసు కేసి చూసి నవ్వింది వాసు తల తిప్పుకొన్నాడు

సరసమ్మ మనమరాల తల నిమురుతూ తన గోడు ప్రారంభించింది ఆగ్రహంతో వచ్చిన రెండు నెలలనించీ ఆ పాపం పురాణాన్ని వాసు వింటూ నేవున్నాడు ఆవిడ మళ్ళీమళ్ళీ చెబుతూ నే వుంది శ్రోతకోసం, చెప్పే ఆవిడకుగాని ఆ కర్ణామృతం విసుగు పుట్టించటం లేదట్టుంది!

నాకు కొడుకుత్తెనా, కూతురైనా అన్నీ యిదేబాబు దీని పరదృష్టాన, నా పాపం

శ్రీ

ఎస్. ఆర్. సుంది

కొడ్డీ వాడుపోయాడు ఇకకోడలాంటే, దీన్ని భూమ్మీద విడిచిన తడబాలు తన చాటన తానుపోయింది" ఈ కథనం చెప్పేటప్పుడు ఆవిడ కళ్ళనించి రెండేరెండు అశ్రుకణాలు రాలడంగూడ వాసు గమనించాడు. సహజంగా అతనిది కళాహృదయం గాబట్టి ఆ అశ్రుకణాలే వాసుకేత గీతికలని వాడిస్తాంది అప్పుడప్పుడు అయితే ఈవాళిట వివరణలో మరో అంశం ఎక్కువ దొర్లింది

"ఇంతవరకు నేను దీనికోసమే ప్రతి పున్నాను సరైన సంబంధం దొరికితే ఆ కాస్త లేదనిపించేసి నామటుకు' నేనురామా కృష్ణా అంటూ ఓమూల సమంటాను"

లక్ష్మికి వెళ్ళి కావాలిసుంది పట్టెనిమిదేళ్ళు వచ్చాయి లోకం ఆ పిల్లకేసి ఎది కళ్ళతో అంతాతనకే పట్టినట్టు చూస్తాంది నవ్వింది రెండు మూడు సార్లు ప్రచారం చేయాలని చూచిందిగాని ఆ కుటుంబంలో పడైనా లోపం లోసుగు వుంటేగా!

చదువాట్టే లేకపోయినా లక్ష్మి నిజానికి అందగత్తే విశ్వరహస్యాన్ని విప్పి చెబుతానురమ్మన్నట్టు కొంటెగానవ్వుచూ కులుకుతూ వుంటాయి కళ్ళు! వరసకి వాసుకి మేనకోడలవుతుంటట నరసమ్మగారే అంటుంది కాని అదేలాగో చుట్టరికమో ఆనానికి తేలిదు ఓపది పదిహేనేళ్ళక్రితం బహుశా బందరులో లక్ష్మి తండ్రి, తాయారు ఇదుగుపొరుగులవారై ఈ బంధుత్వం కలిసుండాలి! అవునదే అన్నట్టు గూడ నరసమ్మగారు అప్పుడప్పుడు మాట్లాడుతుంది

పెద్దు మొద్రో అంటున్నా రెండునెలల అలా మాటాడలేదు మాటాడకు, అంత కోపం ఈ సుగ్రామానికి రంపించారు ఎర్కాగువాసు ఎలాగో ముక్కుమూసుకొని అరవై రోజులు గడపెయ్యాలేనా అనుకొన్నాడు గాని, కొత్త పూళ్ళికి తోడు వుండడమైనా ఉంటుందని ఆలోచించలేక పోయాడు అడ్డిళ్ళపోవం అవున్న నాలుగు కొంపల గ్రామాన్ని గతించేశాడు చివరికి నరసమ్మగారు పిలవడి యివ్వగలిగారు నవ్వుగామాలు నవ్వుంధువ్వాలు అన్న కిరుకొన్నతర్వాత

ఏ సువ్వేనా వాసుబాబు అమ్మవారు నాకు బాగా తెలుసు-ఏమిటో ఈ పరదాల్ని అంతర్ని మరిచిపోయారు' అంది అంది వాంది ఎళ్ళి నన్నిహేతిత్వాలిం ఆయింట్లో పెడుచ్చిన ఎల్లపుంటవు, ఆవిడ వాగ్వాదాల్ని ఎరికట్టి పుట్టవెలవలపడ్డ నాకివ్వ అవునుందని కలలోనైనా వాహించి వున్నట్టయితే ఈ ఘాతుని బందరులోనే ఎక్కిపట్టి వచ్చుండేవాడు!

"ఎంత బాగ్యంగా వుంది' అంది లక్ష్మి మొదటిరోజు వాసు లాట్ వాసు యాంబు వచ్చి ఆశ్చర్యంగా, ఆత్మతో చూచాడు ఆ వాసు ఆ అమ్మాయికి కళ్ళు చూపులు కలిసాయి తను తలొంచుకొన్నాడు ఛీయ కాదు అన్యథాంత అడ్డంపైన మాన్యభావంచేసినమాలు వాడు' పాపం!

మరోపాట పాడమా?" సిగ్గుపడుతూనే అంతా దూరంనుంచి అడిగింది

అలా మొదలైంది వాళ్ళ స్నేహం కాని ఇ తివరకు ఆ అమ్మాయిని కోటిలోనే విలచి యెరగడు-ఆవిడే పిన్నాసాన్లు పిలవించి

ఆ పలెట్టూళ్ళో పరోటిట్టుగూడా? నవే ఎందుకోవడం మొదలు పెట్టాడు స్వయంపాకం చేసుకు కాల్చుకొన్నాడు బట్టలు చూపుకొన్నాడు పొయ్యితో సాము చేసేవాడు. ఈ అవస్థ చూళ్ళేక లక్ష్మి సాయం చేస్తానంది కొన్నాసార్లు నాన్నమ్మదేశ ఆయినిన్ని మనింటికి రమ్మన మని చెప్పించి చూసింది వాసు నిరాకరించాడు ఆడగుండె నిగ్గులమైన నీరు లాంటిదిగా అప్పుడప్పుడు పలకరింపులకి, పోజనాలకి పిల్చుకు పిలిపించేది

అతని పాపో ఒకటి సంపాయించింది అత్తమానం ఆ ప్రాణం లేని పొమ్మని చూస్తూ నవ్వుకునేది ఎవరూ లేనప్పుడు మాట్లాడేది నిర్జీవి ఆ జీవితం ఏం సమాధానం యిస్తుంది? అందుకేగ అనే సమాధానాలుగూడా చెప్పేసేది అమాయకంగా.

"ఎందుకా నవ్వు" స్త్రీ గొంతుకతో. 'నీ కోసం" ఉయుకంగా మార్చి.

"నా కోసం ఎందుకోసం పెళ్ళి చేసుకొంటివా?"

హా !" కిలకిలా నవ్వేది చిత్రాన్ని మడుపట్టుకొనేది

యథార్థంగా ఆతని దగ్గరకి వెళ్ళి అలా మాటాడలేదు మాటాడకు, అంతా నిలబడ్డాడు ప్రయిస్తు చెప్పడానికి వెళ్ళాలంటూ వెళ్ళిపోయాడు అతని మోసాన్ని ఆధారంగా తీసుకొని సరసమ్మ అప్పుడూ నవ్వుతూ అతనికి వెళ్ళింది ఇక తను యిప్పటినించి వెళ్ళ ప్రయత్నాలు చయ్యాలి ప్రాపంచమైతే బంధువుల నచ్చేటట్టు గూడ నీలుగా వుంటుంది

సుఖాన్నాన్నం వాసు యింటికివచ్చేసరికి అమ్మ స్వయంగా పీటవేసి, విస్తరి పడ్డం వింది పంటగూడ అనేసి ఒకటికి పదిసిండింటం చేసి గడపేసుకు, ఆపు తయ్యి సగ్గుబాగ చేసిపెట్టింది వాసు పిత్తరముంగు పరాకమాన ప్రదర్శించి దానికి ఆక్షేపించాడు

'అమ్మవాళ్ళకి ఉత్తరం రాస్తా వా బాబు!' సరసమ్మ పిలుపుతూ అడిగింది

"నీకే వెళుతున్నాను"

'ఆహా అల్లుగా! ఎప్పుడు?"

ఎల్లు దే!"

అమ్మ ఉలవంతతో కిస్సాగిపోయింది ఎల్లుండి! అవును ఎలుండే పళ్ళాలి మళ్ళీ ఎప్పుడు తిరిగి వస్తారు? మీ కోసం ఎదురు చూస్తూవుంటాను మీరు ఒక్కడుణం నిలిచకపోతే గడియసేపు మురళి వినిపించకపోతే పిచ్చి తిన్నట్టుంటుంది ఎంతలేద్దాం? పదివాసుమైళ్ళు వుంటుంది బందరు యిక్కడి త్వరగా రావాలి మీ కోసం కళ్ళల్లోపెట్టుకు పెట్టుకొని నిరీక్షిస్తుంటాను

"త్వరగావచ్చి పిరో మాటాడుకొంటే ఇటు పమూతియాలి వాలికదూ బాబు"

"రావడం ఎవరు?" వాసు అన్నాడు

పెదుగు పోసుకొంటూ అడిగాడు

అమ్మవాళ్ళు

'వాళ్ళెందుకు రావడం యిక్కడికి, కనిపించలేదు

రేపటితో సంతుష్ట అయిపోయింది వెళ్ళిపోయినాను'

మరి ప్రధానానికి ఎవరొస్తారు?"

'ప్రధానం ఎవరో?'

"అదే పెళ్ళి"

'అదన్న ప్రధానానికి మా అమ్మవాళ్ళు ఎందుకు?'

మరి నీ తరఫున మి అమ్మ రాకపోతే ఎవరొస్తారు?'

ఎం తరఫునా?' కేతిలో మట్టి పిట్టలా పడిపోయింది.

అమ్మ సుండెల్లో రాయి పడింది ఆ తెరదిన నోరు, ముడిపడిన కనుబొమలు అలానే వుండిపోయాయి నరసమ్మ వాసుకేసి వింతగా చూస్తూ మాటాడలేక పోయింది

'మి అభిప్రాయం ఏంతో ప్రధానం నా... నా తోనా ?"—అంటూ తెలుపులోనించి నిన్న వచ్చిన పుత్తరాన్ని తీసి యిచ్చాడు అమ్మ ఛప్పున అందుకొంది. పూరి చెయ్యకుండానే కవ్వున కేకేసి ఏడిచి పోయింది

పమంగీ ..ఏ ముం ది, ఎవరు వ్రాశారు?"

అమ్మ నోటినించి సమాధానం లేదు అశక్తతో, ఆలోచనలతో ఎన్నో పూలో చిత్రాలని చిత్రించుకొని అతన్నే ఆయన్నే హృదయంతో ప్రపేమించుకొంది—కాదు—అలా ఎందుకన్నుంది?

ఆయన నిజంగా బ్రహ్మచారే' ఆయన కింకా పెళ్ళి కాలేదు! పిల్లలూ లేరు! మరి ఈ జానకి ఎవరు? నరసాపూర్లో వున్న ఈమె నిజంగా వాసు భార్య? 'అన్నాయిని మీరింతవరకు చూడలేదు సంబంధికి రాలేదు ప్రసాద్ పేరు పెట్టి మన్నారుగా, అదే పెట్టాం లోజ్జగా వుంటారు అంతా మీరే ముమ్మార్దులా! కాని నా కొడుకుని మాత్ర, స్కూల్ మాస్టర్ కానివ్వరు మీలా-" ఇదంతా 'ఇమేనా?'

"అవును లక్ష్మి, నిజమే' నీరసంగా జవాబిచ్చి లేచిపోయాడు వాసు

నాన్నమ్మ భుజాలమీదపడి వెక్కి వెక్కి ఏడుపిదంతా ప్ప లక్ష్మికి మరొక మార్గం కనిపించలేదు

దేశ పునర్నిర్మాణ కార్యక్రమంలో కాంగ్రెస్, ప్రజా-సోషలిస్టుపార్టీల సహకారం

ఇంకా ప్రయత్నాలు కొనసాగగలవని ప్రధాని నెహ్రూ అభిభాషణ

మీరట్, మార్చి 10—

"కాంగ్రెస్ వర్కింగ్ కమిటీ సభ్యులు, ప్రజా-సోషలిస్టుపార్టీ నాయకులు మున్ముందు తరచు సమావేశమౌతూ, దేశ పునర్నిర్మాణ కార్యక్రమాన్ని కలసి మెలిసి కొనసాగించే అవకాశాలను అన్వేషించగలరని ఆశిస్తున్నాను" అని ప్రధాని పండిట్ నెహ్రూ నే డిక్కడ జరిగిన యు పి కాంగ్రెస్ కమిటీ, జిల్లా కాంగ్రెస్ కమిటీ కార్యనిర్వాహకుల సమావేశంలో తెలివారు.

"నాకూ, శ్రీ జయప్రకాశ్ కు మధ్య పోరపొచ్చాలు ఏర్పడ్డాయని అనుకొనుట మనం ప్రజా-సోషలిస్టుపార్టీ సహకారంతో పని చేయాలనే నా వాంఛ దీని కొరకు నేను కృషి చేస్తాను మీరుకూడా ప్రజా-సోషలిస్టుల సహకారంతో కార్యనిర్వహణకు ప్రయత్నించాలి" అని పండిట్ నెహ్రూ కోరారు

పండిట్ నెహ్రూ తన 60 నిముషాల వసంగంలోను కాంగ్రెసు పునరుజ్జీవనం అవశ్యకతను గురించి ప్రస్తావించి వివరించారు కాంగ్రెస్ వారు ఆత్మ సంతృప్తితో మిన్నకుండడం ప్రమాదకరమని, వచ్చే ఐదారు సంవత్సరాలు దేశానికి చాలా గడ్డుకాలమని పేర్కొనగలరు

వచ్చే గడ్డుకాలంలో మనం మన శాయశక్తులా కృషి సేయాలని, కాంగ్రెస్ వారు మైత్రి మనం కృషి సేయడంలో అశ్రద్ధ వహిస్తే మనం వెనుకబడుతామేగాని, దేశం నష్టపోవు ముందుకుపోవా నే వుంటుందని కాంగ్రెస్ వారు ఉత్సాహంతో పని చేయుటపోతే, దేశం ఇతర శక్తుల నాయకత్వంలో ముందంజ వేస్తుందని, దేశంలో అంతటా ఆ విధంగా, సక్రమ పద్ధతులపై ముందంజ వేయక పెడదారి పట్టవచ్చునని ఆయన అన్నారు

ఇటీవల శ్రీ జయప్రకాశ్ నారాయణ్‌తో జరిగిన సంభాషణలను ఆయన ప్రస్తావించి, దేశ ఆర్థిక సామ్యవాదాన్ని కయితే నేమి, దారిద్ర్యాన్ని నిర్మూలించడానికయితే నేమి నిరుద్యోగాన్ని, బాధలను తొలగించడానికయితే నేమి దేశంలోని అన్ని శక్తులను కూడగట్టుకొనడానికి తాను ఇదివరకు ప్రయత్నించానని, ఇకమీదకూడా ప్రయత్నిస్తానని చెప్పి ఇంకా క్రింది విధంగా అన్నారు —

"ఇటీవల ప్రజా-సోషలిస్టు నాయకులతో జరిగిన సంభాషణలో ప్రజా-సోషలిస్టుపార్టీతో కాంగ్రెస్ సహకారం విషయమై నిర్దిష్ట ప్రణాళిక రూపొందకపోయినా, శ్రీ జయప్రకాశ్ నారాయణ్, ఆచార్య నరేంద్రదేవ్, ఆచార్య కృపలాని, మున్నగు ప్రజా సోషలిస్టు నాయకులలో విభానానికి, కార్యక్రమానికి సంబంధించిన విషయాలను గురించి చర్చించడం కాంగ్రెస్ వర్కింగ్ కమిటీ ఉద్దేశం

కమ్యూనిస్టులతోగాని, మత పక్షపాతులతో గాని కాంగ్రెస్ సహకరించే ప్రశ్న లేదు

'ప్రజల జీవనస్థాయిని అభివృద్ధిపరచడం నేడు మన ప్రధాన కర్తవ్యం పంచవర్ష ప్రణాళికను అనుసరించి ఈ లక్ష్యసాధనకు మరం ప్రయత్నిస్తున్నాము. పంచవర్ష ప్రణాళికను దానిలో నూటికి 90 వంతులైనా అంగీకరించాలి, మరొక మాటలో, దాని ప్రధాన సూత్రాలు అంగీకరించాలన్నమాట పంచవర్ష ప్రణాళికపై మరికొంత చర్చలు జరిగినతర్వాత మరికొన్ని మార్పులు అవసరం కావచ్చు. కాని, దాని ప్రధాన సూత్రాలు మారవు ఈ ప్రణాళిక తొలిసారిగా యావద్భారత దేశ చిత్రాన్ని, సమస్యలను, వాటి పరిష్కారమార్గాన్ని, సాధనసంపత్తిని పూర్తిపర్యంతో ప్రజలకు తెలిపింది గనుక దేశానికి కచ్చితంగా ఎంతో సేసింది ఎప్పుడు అవసరమైతే అప్పుడు మనం లక్ష్యాలను అన్నివిధాల పొడిగించుకోవచ్చు అవసరమైతే ప్రణాళిక ఆర్థిక ప్రతిపదికను పునఃపరిశీలన చేసుకొనడానికికూడా నాకు అంగీకారమే. కాని, దాని ప్రధాన సూత్రాలుమాత్రం వుండితీరాలి ఇది భారతజాతికంతకూ సంబంధించిన ప్రణాళిక అయినప్పటికీ, దీన్ని ప్రజలకు వివరించి అమలుపరచడంలో వారి సహకారం లభించేట్లు చేయడం కాంగ్రెస్ వారి ప్రత్యేక కర్తవ్యం కాని పంచవర్ష ప్రణాళిక కార్యక్రమం మందకొడిగా సాగడం నాకు సంతృప్తి కరంగా లేదు మరుగుగా కొనసాగవలసి వుంటుంది

మతోన్మాదులకు హెచ్చరిక

"ఆగ్రా" సమస్యపై నేడు జనసంఘ్ మున్నగు మత సంస్థలు జరుపుతున్న ఆందోళనను కొనసాగిస్తే భారతదేశ సర్వనాశనం తప్పదు" అని పండిట్ నెహ్రూ నేడిక్కడ జరిగిన బహిరంగసభలో ప్రసంగించారు ఆయన ఇంకా కింది విధంగా హెచ్చరించారు:

"అఖండ భారతాన్ని గురించి మత, వర్గ సంస్థలు గోల పెడుతున్నాయి కాని దేశానికి ఇంకా "ఖండనం" (విభజన) కలిగించే ఈ సంస్థల విధానాలే

"కొన్ని పత్రికలు ప్రచారం దృష్ట్యా ప్రెస్ యిక్ట్ సవరణ అవసరమని ఆయన సూచించారు ఈ పత్రికలు బుద్ధిపూర్వకంగా పచ్చిఅబద్ధాలు ప్రకటిస్తున్నాయనిపోలు, పొంతికిలేని కట్టు కథలు ప్రకటిస్తున్నాయని, కాని, నిరుడు ఆమోదించబడిన ప్రెస్ ఆక్టు తీవ్రమైనదికాదు గనుక ప్రభుత్వం ఏమీ చేయలేక పోతున్నదని, ఇలాటి ప్రాతలను ఇలాగే బాగుపడనివ్వడం పుచితంకాదు గనుక ఈ చట్టం మార్పుకు ఏదో చూడాలని ఆయన అన్నారు

సర్వాపురంలో బియ్యం ధరల పెరుగుదల

సర్వాపురం, మార్చి 18—బియ్యం ధర బస్తారు రు1/-అ సుంచి రు 5/-అకు పెరిగింది. ఇప్పుడే ధాన్యం బస్తా 1 కు రు 27 లు అమ్ముతోంది వీధులు చాల అలజడిచెందుతున్నారు చౌక బియ్యపు రుకాణాలు పెట్టించి ప్రజలకు బియ్యం సరసమైన ధరలకు అందేస్తేతప్ప పరిస్థితులు నిమమించవచ్చునని అనుకుంటున్నారు.

కేంద్ర మంత్రివరం నిర్ణయాలు వినుటకు గాను ట్రంక్‌రోడ్డులోని ప్రతి రేడియో వద్ద వందలాది ప్రజలు చేరారు.

ఎన్నటికోయినా ఆంధ్రరాజధానిని గూర్చిన వాదోపవాదములే. సాయంత్రం వేళ న్లోరికి వినవస్తున్నవి. 'హైడ్ పార్క్" అవదగిన తిప్పరాజు వారి పత్రికవద్ద ఈ వాదోపవాదాలు తీవ్ర వాగ్యుద్ధములుగా పరిణమిస్తుంటాయి

విద్యార్థులలో, యువకులలో గొప్ప ఆందోళనం నెలకొన్నట్టు కనిపిస్తున్నది. నిరాందరూకూడా నెల్లూరులో రాజధాని" అనే నినాదం రాజగోపాలాచారి "ట్రిక్కు" అని భావిస్తున్నారు

నెల్లూరులో ప్రస్తుతం తాత్కాలిక ఆంధ్రరాజధానికూడా ఉండరాదని కేంద్ర మంత్రివర్గం తీర్మానించినట్లు యిక్కడికి అందిన వార్తలపట్ల ప్రజలు విస్తుపోతున్నారు (మ వి.)

రాష్ట్రంకోసం ఎదురు చూస్తున్న నెల్లూరు పౌరులు

నెల్లూరు, మార్చి 19—ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణం విషయమై యిచ్చటి ప్రజలలో శ్రద్ధాసక్తులు నానాటికీ వృద్ధిచెందుతున్నవి ఉగాదినాడు మధ్యాహ్న రాష్ట్రం విషయమై ప్రత్యేక వర్తమానం ఢిల్లీనుంచి తంతిమూలంగా వస్తుందని ఆ రోజు ఉదయం పట్టణమంతా వదంతి వ్యాపించింది దీనికి తోడుగా అంతకు క్రిందటి రోజు 'నెల్లూరులో ఆంధ్రరాజధాని' అని కొన్ని పత్రికలలో ప్రచురింపబడుటవల్ల ఈ ఫలితం సమాచార కోసం ప్రతి ఒక్కరు ఫోనులు లెక్కపెడుతుంటూ వచ్చారు కాని, చివరికి అది వాయిదా అని తేలిపోయింది

"ఆనాటి సాయంత్రం లోపల మంత్రి కట్టూ కీసిన రేడియో ప్రకటన విడుత్సాహం కలిగించింది నిన్న, నేడు ఎరగుంట కోట ప్రాంతం అప్పటినుండి కొద్దూరు వరకూ దాని తర్వాత అంతా కలిసి, 50 వేల ఎకరాలకు మించి సాగవుతుంది కోడూరు దగ్గర పెద్ద కాల్వనుండి ఒక చిన్న కాల్వను గుండాల నదిలోనికి తెవ అది సుంజనలో పడే చోట ఒక 20 అడుగుల ఎత్తున ఆనకట్ట కట్టి 1½ మైళ్ళ వెడల్పు, 15 మైళ్ళ పొడవుగలిగిన సారవంతమైన భూభాగం బంగారు పండే మాగాణి కాగలదు అంటే దాదాపు 20 వేల ఎకరాలు సాగుకాలదు మొత్తం రాజంపేట తాలూకాలో ఈ ప్రాజెక్టు మూలగా ఒక లక్షా యిరవై వేల యెకరాలభూమి నల్లమలమై, శాశ్వతంగా కరువు కాటకాలు పిమక్తి పొందగలదు

సిద్దేశ్వరం గండికోటలవల్ల గూడా కడపజిల్లాలో సాగయ్యేభూమి సుమారు 40 000 యెకరాలు మాత్రమే వాటికి అనుబంధించి బాదినగడ్డ ప్రాజెక్టు కడితే అదనంగా 1, 0,000 ఎకరాలు సాగులోనికి వస్తుంది ఆర్థికంగా కర్పు కనిపించినా శాశ్వత ఫలప్రదమైన పనులు చేసేందుకు వెనుదీయగూడదు విలంబనా జరగకూడదు.

ఏది చేసినా కొంతధనం ఆర్థికంగా వ్యయం అయినా, శాశ్వతఫలం ఇచ్చేది ఆర్థులకు సహాయం చేసేది అయిన పనికే ప్రాధాన్యమిచ్చి ముందుగా నిర్వహించడం శ్రేయోదాయకం.

కాంక్షి ఆంధ్ర ప్రజానీకం, ముఖ్యంగా రాయలసీమవాసులు, అందు ముఖ్యంగా రాజంపేట తాలూకావాసులు ఈ విషయంలో ఎక్కువ శ్రద్ధచూపి, ఐక్యతతో ప్రవర్తించవలసి గాక!

బాదినగడ్డ ప్రాజెక్టు

ప్రాజెక్టుల గురించిన పరిశోధన బిటిష్ వారే కేరాలు ఉత్తర వర్గాలలో గోదావరీ కృష్ణలను బంధించినప్పుడే రాయలసీమలో కూడా నదులను గురించి పరిశోధనలు జరిపినారు విద్యాధనాది విషయాల్లో వెనుకబడిన రాయలసీమ ఫలితాన్ని మాత్రం పొందలేక పోయింది

మద్రాసు రాష్ట్రం మామూలుగా రువుకాలకాలకు లోనవుతుందనీ, అందుకు అనావృష్టి కారణమనీ, సరుసగా 1828 నుండి 7 సంవత్సరాలు అనావృష్టి సంభవించిందని అనుభవించిందనీ, వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞులు చెప్పినట్లు 22-11-52 నాడిన "ఆంధ్రప్రభ" ప్రకటించింది అనావృష్టివల్ల ఏ ప్రాంతమైనా తప్పించుకొని వుండి వుంటుందేమోగాని, రాయలసీమ మాత్రం తప్పుకొని వుండదు వర్షాభావ ప్రదేశమైన రాయలసీమలో 1946 వ సంవత్సరంనుండి ఈ నాటివరకూ సాగుతున్న అనావృష్టి ఎంతో దారుణఫలితాన్ని కలుగజేసింది ఒక్క కడపజిల్లాలో గల 100 సంవత్సరాల్లో ఏ ఇరవై సార్లకు తక్కువకాకుండానో కరువు వచ్చినట్లు కడపజిల్లా అయిదేండ్ల అభ్యుదయం ప్రకటించింది.

20 వ శతాబ్దం మొదటిభాగంలోనూ, 19 వ శతాబ్దం చివరి భాగంలోనూ చిన్న చిన్న నదులపైన కూడా పరిశోధనలు జరిగినవి రాయలసీమలో ఆటువంటి వాటిలో రాజంపేట తాలూకా (కడప జిల్లా)లోని బాదినగడ్డ ప్రాజెక్టు ఒకటి

రాజంపేట తాలూకాలో బాదినగడ్డ ప్రాజెక్టు ప్రాధాన్యం వహించింది దీనివల్ల రాజంపేట తాలూకా ముప్పాతిక భాగం మించి సస్యశ్యామల మౌతుంది, ఈ ప్రాజెక్టు చెయ్యేరు (బాహుద)నదికి పెన్న ఉపనదిపై కట్టబడాలి ఈ చెయ్యేరు దాదాపు జీవనది అనే అనాలి ఇది అంతర్వాహిని కరువులు సంభవించినపుడు నీరు పైకి పారుతున్నట్టు కనబడకున్నా లోపల ప్రవహిస్తూ వుంటుంది అందులో కాలువలు ముడిలో గట్టి రిపైపులా వరిని పండిస్తూ వుంటారు

ఇది మదనపల్లెకు ఎగువ కొండల్లో పుడుతుంది పుట్టుకప్రదేశంలో మేరలో సైతం మంచు కురుస్తూ వుంటుంది రాయలసీమలో కంటా ఇక్కడ వర్షపాతం కొద్ది హెచ్చు వర్షాలలో ఇది మోసుకువచ్చేటంత నీరు మరి యేఉపనదికూడా మోసుకురాదు దీని వెడల్పు కొన్నిచోట్ల 1 మైలుకు మించివుంటుంది. లోతుగాకూడా వుంటుంది ఇక పెద్దగా వర్షాలు లేవు వరసగలమూలంగా ఎంతనీటిని వర్షాలు కురుస్తుందో ఇక్కడ ఇరిగేషన్ మైనర్ ఫలితాన్ని ఇవ్వవచ్చును. ఏలోజ్జత్తి కనీసం మూడు రెట్లు అధికం కాగలదు రాజంపేట తాలూకాకు అవసరమయ్యే పంటకు మూడురెట్లు అదనంగా పండించడానికి వీలవుతుంది ఎందుకంటే నీటి అవసరం వున్నట్లయితే ఒక సెంటుమామిగూడా వృథాకాకుండా అంతా వ్యవసాయం క్రిందికి వచ్చే సమతల ప్రదేశం కాబట్టి

నిరంతరం నీటినరఫరా వున్నట్లయితే రెండు పంటలు పండగలదు ఇందు మూలంగా ఉత్పత్తి మరింత ఎక్కువ కాగలదు దీనికి నీటిసరఫరా కృష్ణమ్మ గాని, తుంగభద్రనుండగాని కలుగజేయ్యాలి.

నీర్దేశ్వరంనుండి గండికోట ప్రాజెక్టుకు నీరుతావాలి కృష్ణా తుంగభద్రలు కలిసిన తర్వాతకట్టే నీర్దేశ్వరం నుంచి గండికోటకు నీరు నష్టపోయడం ఎంతైనా సులభం అందుకు నీయుండదని సందేహించడం అవివేకం అదిగాకపోయినా తుంగభద్ర ఎగువ కాల్వద్వారా నీటిని పన్నులో ప్రవేశపెట్టి గడికోటకు సప్లయి చేయవచ్చు తర్వాత గండికోట ఏడుణవు కాల్వను మరికొంత పొడిగించి పెన్నకు మరొకఉపనదిఅయిన పాపాఘ్నిలోకి దింపి చిన్నఆనకట్టకడితే పాపాఘ్నిని నీటిని గూడా సరఫరాచేయవచ్చు అక్కడ ఇంకా కడితేనాలి. ఈ ఆనకట్టనుంచి 10 మైళ్ళు కాలవతీసి ఆ నీటిని చెయ్యేటికి ఉపనదిఅయిన బాదినగడ్డేకు కలిపితే ఏ ప్రయాసా లేకుండా నీరు బాదినగడ్డ ప్రాజెక్టుకు చేరుతుంది ఈ విధంగా ఎంతో ఖర్చులేకుండా దాదాపుగా నాలుగు పంటలు పండిస్తూ కృష్ణా నదినుండి గాని, తుంగభద్ర నుండిగాని నీరు బాదినగడ్డ ప్రాజెక్టుకు దేరగలదు అపుడు బాదినగడ్డ ప్రాజెక్టు రిజర్వాయర్‌లో జలం పుష్కలంగా వుంటుంది

ఒక ప్రధానమైన కాలువ దక్షిణంగా చయలు దేరుతుంది దీనినుండి ఒక శాఖ ఆకేపాడు ప్రాంతానికి తరలించ బడుతుంది ఆ ప్రాంతంలో పది వేల ఎకరాలు సాగవుతుంది ప్రధాన కాలువ మార్గం ప్రాజెక్టు స్థలంనుండి ఎదురుగేరి దక్షిణంగా ప్రవహించి, కోడూరు దాటి ఇంకా అయిదు మైళ్ళు ప్రవహించి ఆగిపోతుంది ఈ మధ్యలో ఎన్నో చిన్న కాలువల మూలంగా నీరు కొనిపోబడుతుంది పుల్లంపేట ఫిర్కాలో, రాజంపేట ఫిర్కాలోను కనీసం 40 వేల ఎకరాలు సాగవుతుంది

ఎగువన కోడూరు ప్రాంతం అప్పటినుండి కొద్దూరు వరకూ దాని తర్వాత అంతా కలిసి, 50 వేల ఎకరాలకు మించి సాగవుతుంది కోడూరు దగ్గర పెద్ద కాల్వనుండి ఒక చిన్న కాల్వను గుండాల నదిలోనికి తెవ అది సుంజనలో పడే చోట ఒక 20 అడుగుల ఎత్తున ఆనకట్ట కట్టి 1½ మైళ్ళ వెడల్పు, 15 మైళ్ళ పొడవుగలిగిన సారవంతమైన భూభాగం బంగారు పండే మాగాణి కాగలదు అంటే దాదాపు 20 వేల ఎకరాలు సాగుకాలదు మొత్తం రాజంపేట తాలూకాలో ఈ ప్రాజెక్టు మూలగా ఒక లక్షా యిరవై వేల యెకరాలభూమి నల్లమలమై, శాశ్వతంగా కరువు కాటకాలనుండి విముక్తి పొందగలదు

సిద్దేశ్వరం గండికోటలవల్ల గూడా కడపజిల్లాలోసాగయ్యేభూమిసుమారు 40 000 యెకరాలు మాత్రమే వాటికి అనుబంధించి బాదినగడ్డ ప్రాజెక్టు కడితే అదనంగా 1, 0,000 ఎకరాలు సాగులోనికి వస్తుంది ఆర్థికంగా కర్పు కనిపించినా శాశ్వత ఫలప్రదమైన పనులు చేసేందుకు వెనుదీయగూడదు విలంబనా జరగకూడదు.

ఏది చేసినా కొంతధనం ఆర్థికంగా వ్యయం అయినా, శాశ్వతఫలం ఇచ్చేది ఆర్థులకు సహాయం చేసేది అయిన పనికే ప్రాధాన్యమిచ్చి ముందుగా నిర్వహించడం శ్రేయోదాయకం.

కాంక్షి ఆంధ్ర ప్రజానీకం, ముఖ్యంగా రాయలసీమవాసులు, అందు ముఖ్యంగా రాజంపేట తాలూకావాసులు ఈ విషయంలో ఎక్కువ శ్రద్ధచూపి, ఐక్యతతో ప్రవర్తించవలసి గాక!

మంత్రివర్గం నిర్ణయాలు

కేంద్ర మంత్రివరం నిర్ణయాలు వినుటకు గాను ట్రంక్‌రోడ్డులోని ప్రతి రేడియో వద్ద వందలాది ప్రజలు చేరారు.

ఎన్నటికోయినా ఆంధ్రరాజధానిని గూర్చిన వాదోపవాదములే. సాయంత్రం వేళ న్లోరికి వినవస్తున్నవి. 'హైడ్ పార్క్" అవదగిన తిప్పరాజు వారి పత్రికవద్ద ఈ వాదోపవాదాలు తీవ్ర వాగ్యుద్ధములుగా పరిణమిస్తుంటాయి

విద్యార్థులలో, యువకులలో గొప్ప ఆందోళనం నెలకొన్నట్టు కనిపిస్తున్నది. నిరాందరూకూడా నెల్లూరులో రాజధాని" అనే నినాదం రాజగోపాలాచారి "ట్రిక్కు" అని భావిస్తున్నారు

నెల్లూరులో ప్రస్తుతం తాత్కాలిక ఆంధ్రరాజధానికూడా ఉండరాదని కేంద్ర మంత్రివర్గం తీర్మానించినట్లు యిక్కడికి అందిన వార్తలపట్ల ప్రజలు విస్తుపోతున్నారు (మ వి.)

చిన్నకథ

'సిజర్స్'

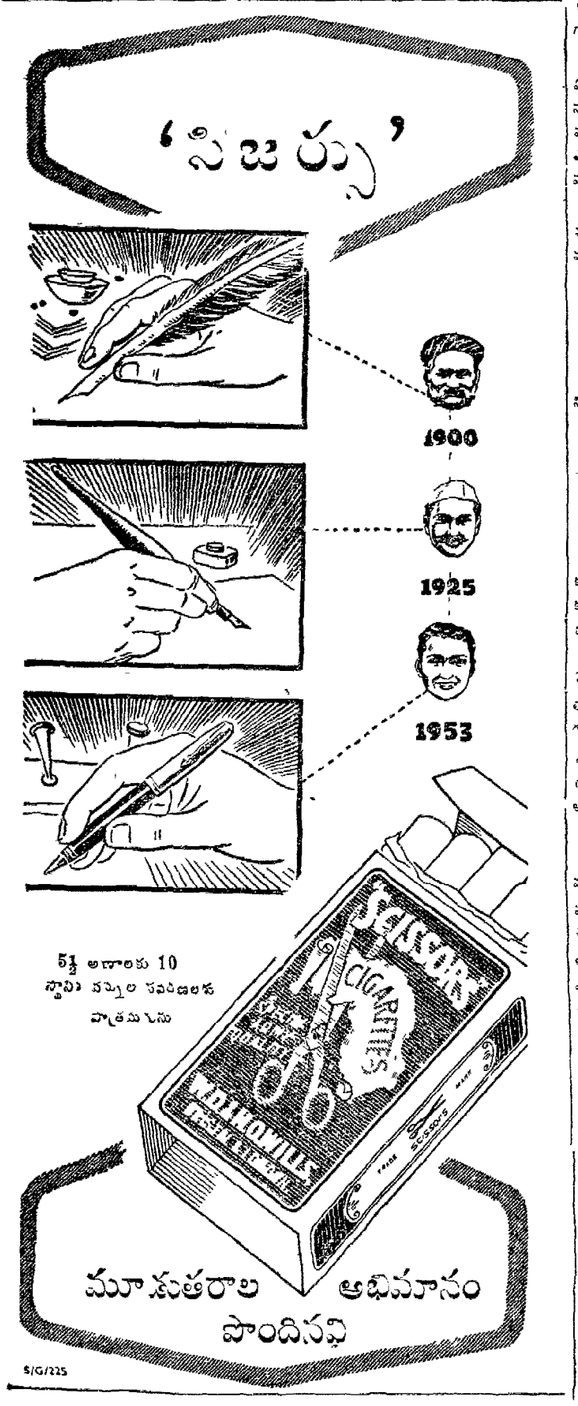

నీటిరాక్షసుడు—ఎదురు "సాన్‌ఫారైజ్డ్"

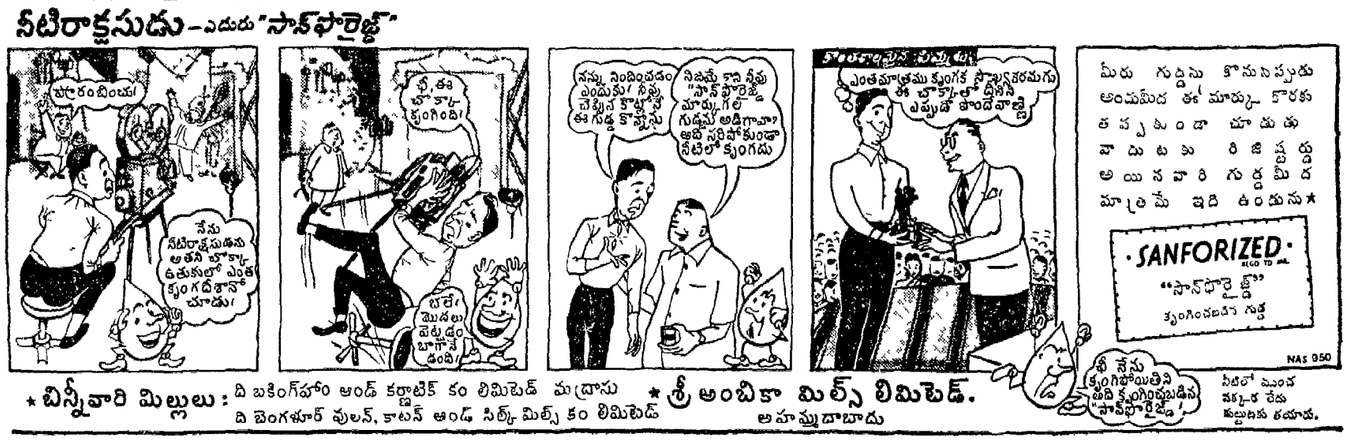

★బిన్నీ